

Mi van a cylinderben?

Sokan varázsdoboznak tartják a televíziót, én inkább a bűvészcylinderhez hasonlítanám.

Bizonyára része van ebben annak a rossz emberi tulajdonságnak is, amely minden csodát csak három napig tart csodának. Ennek következtében a technika e viszonylag veszélytelen vívmányát (nem kevés más „vívmányhoz” képest a tévé tényleg egészen ártatlan eszköz) mára a megszokás a mindennapok természetesen beépült kellékének posztjára helyezte, a szájátva bámult csoda magaslatából.

Persze, ha gyakoribb lenne a varázslat... Úgy értem, ami a technikán túl van. De ne legyünk türelmetlenek. A fejlődés itt is megállíthatatlan. (Legfeljebb olykor lelassul.) A tévé előtörténete, a „varázsdoboz-korszak” után eljön a „varázslat-doboz” ideje is, amiből nyugodtan félredobhatjuk a doboz szót, mert ez lesz a tévé igazi története, a sokoldalúan és harmóniukusan fejlett tévé-műsorok varázslatának teljes győzelme a néző nyugóskodése felett. Amíg ez nem köszönt be, nincs más lehetőség, mint dialektikusan szemlélni és vizsgálni a fejlődés e szakaszában szükségszerű ellentmondásokat szándék és eredmény, igény és adás, alkotó és néző, néző, alkotó és néző, nékritikus és kritikus között. Abban a hitben, hogy ezek az ellentmon-

dások nem antagónisztikusak, valamehynyen jó műsorokat akarunk; csak még a hogyan?-ban vannak eltérések.

A fejlődés ez ellentmondásokkal teli átmeneti szakaszát nevezem „bűvészcylinder-korszaknak”. A műsorújságból mindig előre értesülhetünk, mi kerül a cylinderbe, de soha nem lehetünk benne biztosak, mi kerül ki onnan. Gondoljuk el: hányszor van kiváló szerző, remek mű, kitűnő tévés, nagyszerű színész — együtt vagy külön-külön — *benn*. De tudhatjuk-e, hogy ami majd kifjön, papírmásé virágcsokor-e, olykor árvalányhaggal díszítve, esetleg falvédőről kölcsönvett gerlepár, netán unalmas végtelenséggel húzható kendőhalom; vagy — kicsoda öröm! — valódi, repülni is képes galamb, elevenen mozgó nyúl. Tigris? Igen, egyszer-kétszer már az is előkerült a cylinderből. De ez már nem bűvészmutatvány — igazi varázslat. Megesik az is, hogy semmi sincs a cylinderben, és ez a semmi kerül élénk hókuszpókuszok középette.

De félre az általánosságokkal, nézzük a *Nem akarok apa lenni* című mutatványt. Ehhez a cylinderbe került Kállai Istvánnak egy ötlete, nevezzük egyszerűen *elen-
apaszági-keresetnek*, melyet egy ideálisan naiv beat-zenészeknek egyáltalán nem élhetet-

len szerelmese. Hozzá Schöck Ottó zenéje, Sztevanovity Dusán dalszövegei (a műsorújsággal ellentétben verseknek azért nem nevezném őket). Még a beat közismert neveinél maradva: volt Sztevanovity Zorán (néhány pillanatra); Brunner Győző (valamivel nagyobb szereppel), Katona Klári kellemes hangja, amit Benice Ilonának adott kölcsön. Melléjük főszereplőnek Zala Márk került (ő kevésbé járt jól a kölcsönkapott énekhangjával). Az ő váratlan felbukkanása a képernyőn talán felhívja rá a tévérendezők figyelmét is. Érdemes lenne!

Majd Iglódi István rendező fogta a cylindert, kicsit összerázta — szegény szereplők még ének közben is rángatóztak tőle, de meglehetősen ez a zene ritmusától volt —, aztán csiribicsiribé, Bíró Miklós kamerája előtt előkerült a TV Zenés Színházának legújabb produkciója. Bizonyítva ezzel a sorozat legteljesebb demokratizmusát: operett, vígopera, táncjáték, szoprán monodráma, megzenésített kétszázéves kollégiumi komédia után — beat-zenés tévéjáték, a beat nem csekély táborának kedvéért.

Milyen volt a mutatvány? Nem is tudom. Én mindvégig azt lesstem, hátha valami váratlanul előugrik a cylinderből...

BARSONY ÉVA